Roll No. Total Pages: 4

10553/NL

Y-13/2110

MANAGEMENT OF INDUSTRIAL RELATIONS

Paper-BBA-508

Semester-V

(Syllabus-Dec.-19)

Time Allowed: 3 Hours] [Maximum Marks: 60

- Explain the concept, features and objectives of Industrial Relations in detail.
- Explain the Dunlop Model, Oxford Model and Industrial Sociology Model of IR.
- 3. Government has a crucial role to play in Industrial Relations. Explain How?

- 4. Compare the role of Trade Unions in Industrial Relations in India before and after globalization.
- 5. Technological Change and Industrial Relations are becoming inextricably linked together. Explain with suitable examples.
- 6. What are the various forms, causes and effects of Industrial Conflict?
- 7. Compare the Industrial Relations in developed and developing nations.
- 8. What is the importance of the Social Clause of WTO in Industrial Relations?
- 9. Explain the various methods of settlement of Industrial disputes available in Industrial Dispute Act, 1947?

PUNJABI VERSION

- ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇ ਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 2. IR ਦੇ ਡਨਲਪ ਮਾਡਲ, ਆਕਸਫੋਰਡ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਡਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 3. ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਨਿਰਨਾਕਾਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ?
- 4. ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।
- 5. ਤਕਨਾਲੋਜੀਕਲ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਬੰਧ ਇਕੱਠੇ ਅਟੁੱਟ ਜੁੜੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਢੁੱਕਵੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

- 6. ਉਦਯੋਗਿਕ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਰੂਪ, ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹਨ?
- ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।
- 8. ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ WTO ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਰਤ (Clause) ਦੀ ਕੀ ਮਹਤੱਤਾ ਹੈ?
- 9. **ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਾ ਕਾਨੂੰਨ,** 1947 **ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਭਤ** ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।